

10 Specialiserede voksenområde – KL Komponentes analyse om de dyreste enkeltsager på voksenområdet

Baggrund/formål

KKR Sjælland og Komponent (i KL) har uafhængig af hinanden igangsat og afsluttet analyser af specifikke delområder på det specialiserede socialområde:

- KKR Sjællands analyse er udarbejdet af LG Insight, og handler om regionens 17 kommuners køb af dyre private tilbud på både voksenområdet og børne-/ungeområdet i 2021. Dyre tilbud er i analysen defineret som tilbud med en døgntakst på minimum 2.550 kr., svarende til 930.750 kr. årligt
- Komponentes analyse handler om de dyreste enkeltsager på voksenområdet. De dyreste enkeltsager er her defineret som borgersager med en årlig udgift på minimum 2 mio. kr.

Af hensyn til overskueligheden af rapporteres de to analyser hver for sig. Denne af rapportering handler om **Komponentes analyse om de dyreste enkeltsager på voksenområdet.**

Analysen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse i de 50 deltagende kommuner. Der skulle svares på en række enslydende spørgsmål for hver enkelt af kommunens dyreste borgersager med en årlig udgift på mindst 2 mio. kr. Formålet med at deltage i undersøgelsen er at kunne dykke ned i specifikke opgørelser og resultater for Greve Kommune for at vurdere, om der er forhold, der giver direkte anledning til at ændre praksis eller styring - eller forhold, der specifikt skal undersøges nærmere.

Administrationen har tilkøbt en analyserapport, hvor Greve Kommunes tal og besvarelser sammenlignes med de deltagende kommuner fra hele landet, de deltagende kommuner i KKR Sjælland samt de tre mest sammenlignelige kommuner i undersøgelsen. De tre kommuner er Favrskov, Frederikssund og Roskilde.

De deltagende 50 kommuner har tilsammen 1,5 mio. indbyggere i alderen 18-66 år, som er den aldersgruppe, der bruges til nøgletalsberegninger på det specialiserede voksenområde. Greve Kommune har lidt over 30.000 indbyggere i denne aldersgruppe, svarende til 2% af de 1,5 mio.

Undersøgelsens resultater resumeres i det følgende. Det er i en forbindelse vigtigt at være opmærksom på, at tal og resultater for Greve Kommune altså kun omfatter de 19 dyreste sager, svarende til 3% af de i alt lidt over 600 sager på voksenområdet i Greve Kommune. Undersøgelsen er altså ikke dækkende for hele voksenområdet i bred forstand.

Sammenfatning/økonomisk konsekvens i 2024 og frem (implementering)

Undersøgelsen medfører ikke økonomiske konsekvenser, men dens resultater bruges som led i det samlede grundlag med at udvikle praksis, understøtte implementeringen af handleplanen på det specialiserede voksenområde samt Greve Kommunes bidrag ind i de fælleskommunale samarbejdsfora i KKR Sjælland, K17 (kommunaldirektørerne i regionens 17 kommuner) og styregruppen for Rammeaftalen på det specialiserede social- og undervisningsområde.

Det skal også nævnes, KKR Sjælland behandlede analysen på sit møde den 26. april 2023 – sammen med to andre analyser på det specialiserede socialområde, herunder også KKR's egen bestilte analyse om køb af dyre private tilbud. KKR besluttede:

- at der skal arbejdes videre med et styrket kommunalt samarbejde i forhold til køb hos private leverandører
- samt at der skal arbejdes videre med et styrket kommunalt samarbejde om tilbud, fx i forhold til små målgrupper.

Det videre arbejde med at udmønte de beslutninger forankres nu i K17. K17 har overfor KKR Sjælland forpligtet sig til at sætte fokus på fremdriften i arbejdet – og at alle kommuner engagerer sig.

Et sådant samarbejde om konkrete områder kan oplagt ske i regi af det fælleskommunale samarbejde i KKR Sjælland om de toårige Rameaftaler på det specialiserede social- og undervisningsområde, hvor det efter administrationens opfattelse vil være gavnligt med et større fokus på at iværksætte fælles, og ikke mindst forpligtende tiltag, der kan medvirke til at bremse udgiftsvæksten.

Det er dog administrationens vurdering, at et styrket fælleskommunalt samarbejde i regi af de toårige rammeaftaler nok primært vil blive centreret om tilbud for borgere uden de allermost komplekse behov, og ikke om de dyreste tilbud i en prisklasse over 2 mio. kr. årligt.

Beskrivelse/analyse (inkl. konsekvenser, udfordringer og resultater/konklusioner)

Analysens resultater og konklusioner er sammenfattet nedenfor i fem overskrifter med i alt 14 punkter:

Antallet af dyre enkeltsager

- Det samlede antal dyre enkeltsager i undersøgelsen er 721. Heraf er 19 fra Greve Kommune, svarende til 2,6%. Da Greves andel af det samlede antal 18-66-årige i undersøgelsen kun er 2%, har Greve altså matematisk set en overrepræsentation af dyre enkeltsager blandt de deltagende kommuner
- Derimod er andelen af borgere i botilbud generelt (uanset pris) lavt i Greve sammenlignet med andre. Pr. 1.000 borgere i den nævnte aldersgruppe er 5,87 borgere i Greve ifølge undersøgelsen bevilget et botilbud. Det tilsvarende tal er 6,56 for sammenligningskommunerne, og for regionen og hele landet er det henholdsvis 7,97 og 8,17. Hvis man fx sammenligner Greve med regionen, svarer forskellen til, at Greve ville have 63 flere borgere i botilbud, hvis vi lå på regionsgennemsnittet – svarende til en årlig merudgift i størrelsesorden 70-75 mio. kr. I denne regnemetode er der dog ikke taget hensyn til kommunernes forskellige rammevilkår, borgersammensætning, socioøkonomiske forhold mv.
- Til gengæld er en større andel af Greves borgere i botilbud dyre nok til at komme med i undersøgelsen: 10,7% af Greves borgere i botilbud koster således over 2 mio. kr. For sammenligningskommunerne er andelen 8% og for regionen og hele landet er den 6,6 – 6,7%. Tallene indikerer, at Greve Kommune sammenlignet med andre kommuner ofte finder andre løsninger end botilbud – men at der blandt vores botilbudsborgere til gengæld er en relativ høj andel med yderst komplekse behov, og som derfor er dyre

Borgerne og de pårørende

- Borgerne er i analysen opdelt i tre diagnosegrupper: Udviklingshæmning, autister og øvrige diagnoser. Greves andel af borgere med udviklingshæmning ligger helt på samme niveau som både sammenlig-

ningskommuner, region og hele landet. Til gengæld er Greves andel af autister høj, mens andelen i gruppen med øvrige diagnoser er tilsvarende lav

- Ifølge undersøgelsen var 37% af de dyreste enkeltsager i Greve – svarende til syv borgere - forud for opholdet i deres voksentilbud anbragt på institution, opholdssted el.lign. før det 18. år. Det svarer nogenlunde til niveauet i sammenligningskommunerne, regionen og hele landet. I de resterende 63% af Greves sager er der i spørgeskemaet svaret "ingen oplysninger" på spørgsmålet om, hvor borgeren kom fra før det 18. år. Dette hænger sammen med, at administrationen af ressourcehensyn besluttede at gå max to år tilbage i tiden ved udfyldelsen af spørgeskemaet. Derfor blev "fortiden" ikke undersøgt for borgere ældre end i 20'erne. Efterfølgende er alle 19 sager imidlertid undersøgt nærmere: I 13 af sagerne har der før det 18. år været iværksat foranstaltninger på børne- og ungeområdet. I de resterende seks sager er der tale om borgere i en alder, hvor der ikke længere kan ses journaler fra tiden før de blev voksne. Men alle seks borgere har funktionsnedsættelser, der indikerer, at der også må have været iværksat foranstaltninger for dem, før de blev 18 år
- Sammenlignet med andre har Greve en relativ lav andel af de dyreste borgersager med voldelig/udadreagerende adfærd. Til gengæld har Greve sammenlignet med andre en relativ høj andel af borgere med selvskadende adfærd
- Graden af magtanvendelser i de dyreste enkeltsager er 21% i Greve, hvilket er lavt sammenlignet med andre. I sammenligningskommunerne er den 41% og i regionen og hele landet henholdsvis 35% og 31%
- Kvaliteten af samarbejdet med de pårørende er vurderet højt i Greve sammenlignet med andre. I 74% af sagerne vurderes samarbejdet således som involveret og godt. Det tilsvarende tal i regionen er 58% og for hele landet 55%. Det skal dog pointeres, at de pårørende ikke selv har været inddraget i undersøgelsen, og at svarene er udtryk for sagsbehandlernes vurdering af samarbejdet.

Sagsbehandlingen

- Greve bruger den statslige videns- og specialrådgivningssituation VISO væsentligt hyppigere end andre kommuner i sagsbehandlingen af de dyreste borgersager: VISO er konsulteret i 58% af sagerne, hvor både sammenligningskommunerne, regionen og hele landet ligger i niveauet 36-38%. Det er gratis for kommunerne at anvende VISO.
- 5% af Greves dyreste enkeltsager har været behandlet i Ankestyrelsen, fordi borgeren har klaget over en afgørelse. Det er en større andel end i sammenligningskommunerne (3%), men det er kun halvt så stor en andel som i regionen og hele landet (begge 10%)
- I 42% af Greves dyreste sager er de velfærdsteknologiske hjælpemidler afdækket. Det er lavere end i sammenligningskommunerne (58%) men højere end i regionen (33%) og hele landet (36%)

Leverandører af tilbud med de dyreste enkeltsager

- Greve har den laveste andel af dyre enkeltsager i et tilbud i egen kommune. Det resultat er helt som forventet, for Greve Kommune har i mange år været en udpræget køberkommune
- Når Greve køber en plads i et eksternt tilbud til de dyreste borgere, sker det i udpræget grad i private tilbud og i selvejende institutioner: 65% af Greves dyreste sager er i et privat eller selvejende tilbud. Det

er nogenlunde på niveau med regionen (62%), men væsentligt højere end sammenligningskommunerne (39%) og hele landet (51%). Generelt er det administrationens erfaring, at taksterne i private tilbud er mindre gennemskuelige end i offentlige tilbud, og især er det erfaringen, at taksterne i private tilbud ofte stiger med mere end den almindelige pris- og lønfremskrivning fra år til år. Men det er samtidig erfaringen, at et privat tilbud ofte er eneste reelle mulighed i de mest komplekse borgersager. Udbuddet af offentlige tilbud for voksne med komplekse behov, små målgrupper med sjældne diagnoser osv. opleves af medarbejderne på området som ikke særligt stort. Greve Kommunes høje andel af private tilbud i de dyreste sager er dog et område, som administrationen vil undersøge nærmere

Forhandling af takster og priser

- Med hensyn til mulighederne for takstforhandling skiller Greve sig markant ud: I 67% af de dyreste sager har der helt eller delvis været mulighed for takstforhandling. I sammenligningskommunerne er det 47%, i regionen 44% og i hele landet 49%. Tallene indikerer, at Greve sammenlignet med andre kommuner har stort fokus på prisforhandling. Det svarer også til den virkelighed, som sagsbehandlere og ledelsen på området oplever: Der bruges mange ressourcer på prisforhandling, og ikke så sjældent er tilbagemeldingen fra tilbuddene – primært de private tilbud – at Greve Kommune er "besværlige" at samarbejde med, og at tilbuddene ikke oplever en tilsvarende tilgang til emnet i andre kommuner

Eventuelt

Analysen om særligt dyre enkeltsager indgår som et indsatsområde – indsats nummer 12 - i den vedtagne handleplan på det specialiserede voksenområde, og forelægges derfor i sin helhed for Social- og Handicapudvalget på udvalgets møde den 14. august.

Bemærkninger fra HovedMED

Godt, at der kikkedes på det område. Måske er det en idé fortsat at arbejde med mulighederne for at oprette tilbud i Greve Kommune. Nogle af de sager, vi ser, trækker muligvis tråde tilbage til manglende "tidlig indsats". Når visitation til tilbud trækker ud, kan det i nogle tilfælde ende med at det bliver dyrere